

על גורמי הריווחיות בענף הבקר במושב

הגבוהה משולבת במימשק מוטעה — בזבז במספוא, סלקציה בממדים בלתי כלכליים, מספר רב של בני בקר, יחסית למספר הפרות וכו' — יאכל זה את כל רווחי התנובה הגבוהה וההכנסה הנקיה תצטמצם.

ג. נצילות המספוא הוא הגורם הראשון במעלה בקביעת הריווחיות. לאור הנתונים שני אספו יש להניח שמחיר יחידת המזון לא היה שונה ביותר בכל המשקים אשר נכללו בסקר. מאידך הצטיינו משקי הקבוצה הראשונה בהוצאות הזנה נמוכות. מכאן יש להסיק שנצילות המספוא היתה גבוהה יותר בקבוצה זו, והיא שתרמה בעיקר לריווחיות הגדולה שאיפיינה עדרים אלה.

לנצילות מספוא נמוכה יכולים להיות גורמי מים שונים, וביניהם — בזבז מזון ותפריט בלתי מאוזן. תנאי ראשון לשיפור בשטח זה הוא תיכונן נון מדוקדק של התפריט וביצוע, התואם תיכונן זה. מובן שדברים אלה מחייבים רישום כמויות המספוא המוגשות וכן אפשרות כל שהיא לשקף לת המספוא הגס המוגש.

בסיכום יש לציין שהניתוח מבוסס על נתוני שנת תשכ"ג, "שנת מיכסות בייצור", ולכן אין להסיק ממנו מסקנות מרחיקות יתר על המידה.

חיים הילמן

מינהל הדרכה — לשכת רחובות

לאחרונה נערך ניתוח כלכלי של ענף הרפת באחד המושבים הוותיקים שבאיזור הדרום.

הסקר כלל אמנם 70 משקים שבאותו מושב, אולם רק 20 עדרים נכללו בניתוח המפורט, כי רק הם היו בעלי הרכב דומה.

שלוש עובדות מזדקרות מתוך ניתוח הנתונים:

א. לעתים מתגלים הבדלים גדולים מאוד בריווחיות הענף בין עדרים בעלי גודל והרכב דומים. 20 העדרים חולקו לשלוש קבוצות — (1) בעלי הריווחיות הגבוהה ביותר; (2) בעלי ריווחיות בינונית; (3) בעלי ריווחיות נמוכה. הריווח הממוצע לכל יחידת בקר (יחידת בקר היא בהמה מבוגרת אחת או שני בני בקר) בקבוצת המשקים הראשונה עלה ב-400 ל"י על זה של הקבוצה השלישית.

ב. תנובת חלב גבוהה אינה ערובה לריווחיות גבוהה. לא נמצא הבדל מובהק בתנובה הממורצת בין עדרי כל שלושת הקבוצות, ואף נמצאו מקרים שהם מאלפים ביותר — משק שבו היתה כמות החלב המשווקת לפרה 5830 ק"ג ועודף הריווח ליחידת בקר הגיע בו ל-440 ל"י, בעוד שבמשק אחר שבאותו מושב הגיע הריווח ל-700 ל"י ליחידת בקר, למרות שכמות החלב המשווקת לפרה לא עלתה על 4490 ק"ג. אין ספק, שבמימשק נכון — ככל שתגדל התנובה לפרה כן אף תגדל הריווחיות, אולם אם התנובה

השפעת גיל ההמלטה הראשונה ורמת ההזנה בתקופת הגדילה על תנובת החלב

ביוגוסלביה נערך ניסוי בתאומות מונזיגוטיות. קבוצה א' ניוונה בשפע והעגלות הגיעו למשקל גוף של 390 ק"ג בגיל של 17 חודש. קבוצה ב' ניוונה באופן רגיל והגיעה למשקל הנ"ל בגיל של 20-21 חודש. החל מההרבעה הראשונה ניוונו שתי הקבוצות באופן שווה. בתחלובה הראשונה לא נתגלו הבדלים בין שתי הקבוצות. אולם בתחלובה השנייה הניבה קבוצה א' 4.973 ק"ג חלב (מושווה ל-4%) וקבוצה ב' — 5270 ק"ג (חלב מושווה ל-4%).